

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 10

AUDIO-VIZUAL VOSITALAR YORDAMIDA NOFILOLOGIK YO‘NALISHDAGI TALABALARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI. (INGLIZ VA FRANSUZ TILLARI MISOLIDA)

G.J.Mexmonaliyeva

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti
Jizzax filiali, xorijiy tillar kafedrası o‘qituvchisi.

Annotatsiya: Mazkur maqola nofilologik yo‘nalishdagi talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda audio-vizual vositalarning roli va samaradorligini tahlil qiladi. Ayniqsa, fransuz va ingliz tillarini o‘rganishda audio-vizual materiallardan foydalanish talabalarni amaliy suhbatlarga tayyorlaydi, ularning talaffuz, tinglab tushunish va madaniy farqlarni anglash qobiliyatini oshiradi. Maqolada multimedia vositalari, interaktiv video darsliklar va onlayn platformalar orqali til o‘rganishning afzalliklari ko‘rsatib o‘tiladi. Misollar sifatida fransuz va ingliz tillarida turli dars materiallari va amaliy mashg‘ulotlar keltirilgan bo‘lib, ular talabalarni kasbiy sohalardagi aloqa qobiliyatlarini shakllantirishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: audio-vizual vositalar, kommunikativ kompetensiya, multimedia, nofilologik yo‘nalish, interaktiv ta’lim, madaniy anglash.

Kirish

Bugungi kunda global ta’lim tizimi talabalarning xorijiy tillarda amaliy aloqa qobiliyatlarini rivojlantirishga alohida e’tibor qaratmoqda. Ayniqsa, nofilologik yo‘nalishlarda, masalan, texnika, tibbiyot yoki iqtisodiyot kabi sohalarda xorijiy tillarni amaliy o‘rganish muhim ahamiyatga ega. Audio-vizual vositalar yordamida talabalar o‘rgangan bilimlarini interaktiv tarzda qo‘llash imkoniga ega bo‘ladi. Bu maqolada fransuz va ingliz tillari misolida nofilologik yo‘nalishdagi talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda audio-vizual vositalarning qo‘llanilishi tahlil qilinadi.

Metodologiya

Ushbu tadqiqotda nofilologik yo‘nalishlarda o‘qitilayotgan talabalarga audio-vizual vositalar orqali til o‘rgatish tajribalari tahlil qilinadi. Tadqiqotda multimedia darsliklar, interaktiv videolar, podkastlar, hamda onlayn platformalar orqali taqdim etilgan materiallar asosiy vosita sifatida ishlatildi.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 10

Ma'lumotlar 100 nafar talaba va 10 nafar o'qituvchi bilan o'tkazilgan so'rovnomaga va amaliy mashg'ulotlardan yig'ildi. Shuningdek, fransuz va ingliz tillarini o'qitishda ishlatilgan audio-vizual vositalarning ta'lim jarayonidagi samaradorligi baholandi.

Audio-vizual vositalardan foydalanishning afzalliklari

1. Talaffuzni yaxshilash: Audio vositalar, jumladan, ovozli kitoblar va podkastlar orqali talabalar so'zlarning to'g'ri talaffuzini eshitib, o'z nutq qobiliyatlarini rivojlantiradilar. Fransuz va ingliz tillaridagi intonatsiya va talaffuz farqlarini to'g'ri o'rganish imkoniyati oshadi.

2. Interaktiv video darsliklar: Ingliz va fransuz tillarida tayyorlangan interaktiv videolar talabalarni real vaziyatlar bilan tanishtiradi, ular esa muloqot qobiliyatini o'stirishda muhim vosita hisoblanadi. Masalan, ingliz tili darslarida biznes sohasida ishlatiladigan video materiallar qo'llanilgan.

3. Madaniy anglashni rivojlantirish: Audio-vizual materiallar madaniyatlarni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Talabalar fransuz tilidagi videolar orqali bu til so'zlashuvchilarning madaniy o'ziga xosliklarini bilib olishadi.

Natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, audio-vizual vositalardan foydalanish talabalarning o'quv jarayonida ishtirok etish darajasini oshirgan va ularning amaliy aloqa qobiliyatlarini ancha yaxshilagan. Fransuz tilini o'rganayotgan talabalarning 75% va ingliz tilini o'rganayotganlarning 80% audio-vizual vositalar yordamida aloqa qobiliyatlarini samarali rivojlantirishganini ta'kidladilar. Ayniqsa, talaffuz va madaniy anglash kabi qobiliyatlarda sezilarli o'zgarishlar kuzatildi.

Misol: Fransuz tili mashg'ulotlarida;

Bir guruh tibbiyot talabalari fransuz tilini o'rganish jarayonida fransuz tilidagi tibbiyotka oid videolar yordamida dars olgan. Bu usul talabalar orasida ko'p so'zlarni yodlashga va tibbiy muloqotda foydalanishga katta yordam berdi.

Misol: Ingliz tili mashg'ulotlarida;

Ingliz tilida marketing yo'nalishidagi talabalarga reklama va sotuv jarayonlarida ishlatiladigan video darsliklar ko'rsatildi. Ular orqali talabalar nafaqat til o'rgandi, balki o'z sohalaridagi real vaziyatlarni ham tahlil qildilar.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 10

Munozara

Audio-vizual vositalar yordamida nofilologik yo'nalishdagi talabalarning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirish samaradorligi aniq ko'rindi. Ushbu vositalar talabalarning darslarga bo'lgan qiziqishini oshirish bilan birga, ularning mustaqil o'rganish imkoniyatlarini kengaytirdi. Shuningdek, audio-vizual materiallar yordamida muloqotning turli jihatlari, jumladan, talaffuz, eshitib tushunish va madaniy farqlarni anglash ancha osonlashdi. Biroq bu metodni yanada kengroq qo'llash uchun o'qituvchilarni maxsus treninglardan o'tkazish va zarur texnologik vositalar bilan ta'minlash zarurdir.

Xulosa

Maqola fransuz va ingliz tillari misolida nofilologik yo'nalishlarda audio-vizual vositalar orqali kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishning samaradorligini ko'rsatadi. Audio-vizual materiallardan foydalanish talabalar orasida tilni o'rganishga bo'lgan qiziqishni kuchaytirib, ularning kasbiy mahoratini ham oshiradi. Kelgusida ushbu metodikaning yanada kengroq tarqalishi uchun maxsus texnologiyalar va multimedia platformalari ishlab chiqilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Canning-Wilson, C. (2000). Practical Aspects of Using Video in the Foreign Language Classroom. TESOL International Journal.
2. Mayer, R. E. (2009). Multimedia Learning. Cambridge University Press.
3. Berk, R. A. (2009). Multimedia Teaching with Video Clips: TV, Movies, YouTube, and mtvU in the College Classroom. International Journal of Technology in Teaching and Learning.
4. Harmer, J. (2015). The Practice of English Language Teaching. Pearson Education.
5. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). Content and Language Integrated Learning (CLIL). Cambridge University Press.
6. Vanderplank, R. (2016). Captioned Media in Foreign Language Learning and Teaching: Subtitles for the Deaf and Hard-of-Hearing as Tools for Language Learning. Palgrave Macmillan.
7. Allan, M. (1985). Teaching English with Video. Longman.